

L'Economia dels Consumidors

informació per un consum crític, responsable i solidari n.6 TARDOR 2014

LA REFORMA FISCAL NO IMPLICA CANVIS EN ELS PRODUCTES PER L'ESTALVI-JUBILACIÓ. Especialment els de llarg termini, no aporten beneficis clars.

p.4

ELS CONSUMIDORS DEMANEN A LA CE UNA POLÍTICA CLARA EN DEFENSA DELS SEUS INTERESOS. És la "guardiana" dels tractats constitutius i supervisa la política de consum.

p.6

EL FRACÀS DE LA LEGISLACIÓ HIPOTECÀRIA FA NECESSARI UN PROCÉS CONCURSAL ESPECÍFIC PER ALS CONSUMIDORS. Proposta d'ADICAE davant l'augment d'execucions.

p.10

Les fundacions bancàries: L'enèsima mentida als consumidors p.8

L'ECONOMIA DELS CONSUMIDORS TARDOR. 2014

TEMES

Actualitat

Breus de telefonia, televisió i transports. Els canvis a l'Estalvi-Jubilació amb la reforma fiscal. Europa i els canvis a la CE, el MUS i la fi del roaming.

En profunditat

Les fundacions bancàries i com un grup social ha pres el control dels grans grups empresarials.

Consum

Les execucions hipotecàries, clàusules sòl, el frau filatèlic i les novetats del sistema elèctric.

Associacionisme

Expansió territorial, activitats, els grups locals i la tasca de l'Associació amb altres entitats.

Director: Manuel Pardos
Redacció: Martí Costa, Àlex Daudén, Jofre Farrés, Víctor García i Marta Oliva.

Disseny i Maquetació: Martí Costa.

Impressió: Impresa Norte - Grupo Heraldo

Coordinació Catalunya: Creu dels Molers, 13. LOCAL 08004. BARCELONA. 93 342 50 44. aicec@adicae.net

Carta del director

ADICAE respecta el dret a decidir de la ciutadania i la identitat nacional de Catalunya, però la lluita dels consumidors és unitària, global i solidària

L'experiència d'ADICAE a Catalunya durant més de 15 anys, així com en d'altres Comunitats Autònomes, ha demostrat les avantatges de la unitat d'actuació com Associació de Consumidors i Usuaris, en un règim jurídic descentralitzat com regula la vigent normativa autonòmica i estatal.

La nostra estructura i funcionament com organització unitària ha aconseguit que la lluita contra els grans fraus als consumidors a Espanya s'hagi pogut dur a terme de manera eficaç, sense que això signifiqui que s'hagin resolt tots els problemes. De no ser així, no hagués resultat possible afrontar els problemes de les participacions preferents, els abusos de les clàusules sòl (que encara continuen) o el frau de Fórum, Afinsa i Arte y Naturaleza. Tampoc hagués estat possible, sense aquesta actuació unitària, arribar a acords amb algunes entitats per donar resposta a aquestes problemàtiques.

S'ha de precisar que ADICAE, com Associació de Consumidors i Usuaris, té entre els seus principis la no intervenció política a favor de cap partit o posicionament ideològic. No obstant això, aquest fet no impedeix el posicionament d'ADICAE, com organització social, en qüestions que afectin als drets dels consumidors front a institucions públiques, privades o altres tipus de decisions que els afectin com les polítiques de consum o d'altres relacionades (econòmiques, socials...). AICEC-ADICAE, ha aplicat aquests principis al debat polític actual de la societat catalana. La llibertat sobirana de tots i cadascun dels seus socis per decidir les posicions polítiques més convenients en tot tipus de qüestions s'ha respectat estrictament, com no podia ser d'una altra manera. ADICAE també respectarà, com sempre ha fet, les decisions

democràtiques de la ciutadania catalana i continuarà defensant els interessos dels consumidors catalans i europeus, com correspon als seus principis.

El resultat de tot això ha estat una Associació forta, avançada i innovadora com ho és ADICAE a Espanya i a Europa. En aquest sentit, el paper rellevant d'ADICAE, front altres organitzacions socials, ha vingut precisament per aquests principis de caràcter unitari, global i solidari en la defensa dels consumidors i usuaris, tal i com ha practicat AICEC-ADICAE.

Avui en dia el consum i la defensa dels consumidors ja és un fet social i econòmic inqüestionable que traspasa fronteres. Per tant, el posicionament dels consumidors front als riscos que planteja el mercat no pot ser local, sinó global. És l'única forma de fer front a unes entitats supraestatals que no coneixen ni obeeixen límits i actuen al marge de qualsevol frontera, per petits o grans que siguin els espais territorials perquè ja tenen una dimensió que traspasa els marges tradicionals d'actuació.

Així, entitats com La Caixa tenen un pes del seu negoci predominant fora de Catalunya; el Banc Sabadell, igualment, ha aprofitat el procés de reordenació del sistema bancari per adquirir entitats fora del seu àmbit territorial d'origen per expandir-se a Espanya; i, inclús, la desaparició de les caixes d'estalvi catalanes, un fet d'afectació estatal, ha vingut dictat per Europa i per interessos allunyats de la ciutadania i els consumidors i usuaris. Tampoc podem oblidar que la legislació de consum així com tots els seus principis bàsics venen dictats des d'Europa des de fa trenta anys. Cal recordar que van ser les institucions de Brussel·les les que imposaren, a través del Memoràndum d'Entesa, les quitances a les participacions preferents que van afectar i fins i tot arruïnar a centenars de milers de petits estalviadors a Espanya en general i a Catalunya en particular.

Manuel Pardos
President d'AICEC-ADICAE
presidente@adicae.net

Les trucades amb propostes comercials tenen límits

Has rebut una trucada telefònica a altes hores amb ofertes comercials? Doncs has de saber que, **arran de les últimes modificacions normatives sobre els drets de les persones consumidores, aquestes trucades tenen límits**. Estan prohibides totes aquelles amb finalitats comercials que no siguin en dies feiners de dilluns a divendres entre les nou del matí i les nou de la nit i, en cap cas, es poden fer amb números ocults. A més, al principi de la conversa, s'haurà d'in-

formar clarament de qui truca, quina és la finalitat comercial i, en cas que la persona usuària vulgui contractar, haurà de rebre un justificant del contracte per escrit així com haver estat informada de l'existència del dret de desistiment de 14 dies naturals. **Per no rebre aquestes trucades es pot comunicar a l'operadora telefònica** que no es desitja aparèixer a la guia o demanar que aquestes dades no puguin utilitzar-se amb finalitats comercials.

Els canvis de la TDT fan necessari resintonitzar els televisors i adaptar les antenes

A causa del "dividend digital" establert per la correcta implantació de la tecnologia 4G a la telefonia mòbil, **tothom haurà de resintonitzar els televisors a partir de l'1 de gener de 2015 per no perdre l'actual oferta**, es visqui o no en un edifici amb antena col·lectiva. En aquest últim cas, a més, es necessari posar-se en contacte amb un instal·lador registrat perquè realitzi les adaptacions necessàries a l'edifici, fet que pot generar

despeses. Per això, resulta necessari que es valorin alguns aspectes i **cal saber que hi ha un programa d'ajudes creat pel govern per compensar-les**. Tot i així, la comunitat de veïns s'ha d'informar bé de les tarifes de preus d'aquestes empreses homologades, sol·licitar un pressupost tancat per escrit de manera prèvia i comparar preus amb altres empreses per tal de poder prendre una decisió acurada i poder accedir a la subvenció.

Tot i les millores del transport públic a algunes àrees de Catalunya d'altres segueixen coixes

La posada en marxa de les **Rodalies del Camp de Tarragona i l'àrea de Girona abans de l'estiu passat és l'avenç més gran en horaris des de l'inici de les Rodalies de Barcelona**, a començaments dels anys 90. Tot i això, **segueix pendent la millora de l'accés a Lleida amb tren** ja que l'alta velocitat, la manera més pràctica d'arribar-hi, no és assumible per la butxaca de l'immensa majoria de persones usuàries. Tampoc **no s'ha resolt l'accés ferroviari a les Terres de l'Ebre** i els preus abusius que han

de pagar els seus habitants. A l'àrea de Barcelona, on el 2013 es van registrar 900 milions de viatges en transport públic dels quals 309 milions en autobús, **la darrera fase de la Nova Xarxa de Bus (NXB) ha comportat reduccions en les freqüències de pas** de fins a 20 línies els dies feiners, 17 els dissabtes i 19 els festius però Transports Metropolitans de Barcelona (TMB) no ha informat de cap alteració i ha deixat desorientades a les persones que compten amb l'autobús com a mitjà de transport quotidià.

En una piulada

AICEC-ADICAE

@AicecAdicae

"Pèrdues socialitzades i guanys privatitzats. Cal transparència, democràcia interna i servei a la societat" oligopoli financer a #RubiAlDia" 14/10/14

Jofre Farrés.

@jofre_farres

Membre del Financial Services User Group de la CE.

"Premsa veient positiu que el preu de l'habitatge pugi quan hi ha 700.000 pisos buits que no es venen i milers de desnonaments #estapassant" 8/09/14

Martí Farrero.

@martifarrero

Periodista. Editor i presentador del "Poliedric" de Catalunya Informació.

"Desnonar, estafar amb preferents, espoliar amb targetes black... Haver-los de rescatar amb diners públics. Quin fàstic a l'estómac #bankia" 10/10/14

ADICAE

@ADICAE

"Descubre la fuerza de las redes sociales para defender tus derechos, únete al curso Agentes Activos en Consumo" 11/10/14

segueix-nos!

@AicecAdicae

facebook.com/AICEC

ESTALVI

La reforma fiscal no implica millores substancials en els productes per l'estalvi-jubilació

Tot i els canvis en la tributació i el funcionament de molts productes, especialment els de llarg termini, la reforma de Montoro no porta un benefici real per la gent estalviadora.

El Govern, els reguladors i les entitats financeres posen a l'abast de les persones consumidores un ventall de productes per a l'estalvi per a la jubilació. Entre altres, els Plans de Pensions, els Plans de Previsió Assegurats i els Plans Individuals d'Estalvi Sistemàtic (PIES) són els més coneguts. La lògica diu que estalviar per a la jubilació i tenir un complement a la pensió és l'objectiu de les persones consumidores quan contracten un d'aquests productes, però aquesta lògica té un seguit de variables que han canviat i que cal conèixer per no endur-se sorpreses.

Plans de pensions amb més "liquiditat", però pocs més avantatges i a partir de 2025

De la taula "Canvis als plans de pensions" se'n poden extreure diverses conclusions. Per un costat, a les tradicionals contingències ja existents (jubilació, mort, dependència severa o invalidesa, atur de llarga durada i malaltia greu), s'afegeix una nova contingència de rescat anticipat que permeten que les aportacions amb una antiguitat de més de 10 anys es puguin recuperar. **Així es dota a aquest producte d'una mica més de liquiditat, el seu principal risc.** S'ha de tenir en compte que no s'aplica amb caràcter retroactiu i, per tant, caldrà esperar fins al gener de 2025 per poder rescatar els drets actualment ja consolidats. D'altra banda, la limitació en les aportacions màximes anuals a 8.000 euros només afectarà aquelles persones que actualment puguin fer ingressos superiors als seus plans. A més a més, tot i que els impostos sobre els rendiments del treball (pel qual tributen els plans de pensions) hagin disminuït, s'ha de tenir en compte

■ La reforma fiscal incentiva la contractació de productes privats per a l'estalvi-jubilació els canvis dels quals cal conèixer detalladament.

que les deduccions i possibles devolucions també seran menors, fet que no comporta una millora rellevant. Tot i així, els plans de pensions continuen tenint unes característiques que els fan poc atractius: la baixa rendibilitat, les elevades comissions i, en molts casos, el fet que no estiguin garantits.

Reducció de l'impost sobre l'estalvi, sobretot a les rendes més altes

Altres productes també han patit canvis amb aquestes reformes, com és el cas dels PIES, on els rendiments generats per les rendes aportades estan exempts de tributar, sempre que es rescati en forma de renda vitalícia i es compleixi el requisit d'antiguitat de la primera prima de 5 anys, que abans de la reforma era de 10 anys. A més a més, **la reforma ha reduït la càrrega impositiva que afecta als beneficis obtinguts de l'estalvi però beneficiarà més a qui tingui les rendes més altes** (veure taula "Rendiments de capital").

TAULA "Rendiments de capital"

rendiments de capital	2014	2015	2016
Menys de 6.000€	21%	20%	19%
Entre 6.000€ i 50.000€	24% (fins a 24.000€) i 27% (a partir de 24.000€)	22%	21%
Més de 50.000€	27%	24%	23%

“Plan Ahorro 5” un suposat dipòsit que pot generar pèrdues.

A més a més, amb aquestes reformes s'observa que **el Govern té la intenció clara d'impulsar la contractació d'alternatives privades al sistema de pensions públiques**. Un exemple d'això és la creació d'un nou producte, el “**Plan Ahorro 5**” o “Planes de Ahorro a Largo Plazo”. Aquest producte, sota la fórmula de dipòsit o assegurança, vol potenciar l'estalvi a mitjà i llarg termini amb un límit màxim de 5000 euros d'aportació anual i està dotat d'exempció fiscal als rendiments sempre que es mantingui un mínim de 5 anys des de la primera aportació. Si no, es pagaran impostos sobre els rendiments des de la seva contractació. No obstant això, el més important a conèixer d'aquest producte és que **només s'obliga a garantir el 85% del capital**, de manera que es poden generar pèrdues del capital invertit. En definitiva, **la banca ha aconseguit un producte a mesura i el Govern ignora les advertències de l'Autoritat Europea de Seguretat i Mercats (ESMA)** qui ha afirmat que s'havia de tenir en compte que “sovint el nom del producte pot no reflectir les seves característiques”, tal i com succeeix amb aquest.

TAULA “Canvis als plans de pensions”

canvis als plans de pensions		2014	2015
Contingències per liquiditat anticipada		Atur de llarga durada.	Atur de llarga durada, malaltia greu i aportacions a més de 10 anys.
Límits de les aportacions anuals		Per menors de 50 anys: 10.000 euros. Per majors de 50 anys: 12.000 euros	8.800 euros.
Tributació	Aportacions (deduccions del més petit dels dos valors).	Per menors de 50 anys: 10.000 o 30% dels rendiments nets del treball. Per majors de 50 anys: 12.000 euros o 50% dels rendiments del treball.	8.000 euros o 30% dels rendiments nets del treball.
	Rescat (tributa com a rendes del treball).	Tipus marginals entre el 24'75% i el 52%. Per aportacions anteriors al gener de 2007, si es rescata en forma de capital, pot aplicar-se una reducció del 40%.	Tipus marginals entre el 20 i el 47% (el 2016 entre el 19 i el 45%). Per aportacions anteriors al gener de 2007, si es rescata en forma de capital, pot aplicar-se una reducció del 40% si és abans de dos anys des de la jubilació.

Un altre exemple del foment de l'estalvi privat a llarg termini és l'exempció en l'IRPF de les plusvàlues de les persones majors de 65 anys sempre que reinverteixin els guanys en una assegurança de renda

vitalícia. Tenint en compte les característiques d'aquest producte, en la majoria dels casos només en surt beneficiada la banca en perjudici de la persona que ha dipositat els seus estalvis.

Les entitats a Catalunya segueixen oferint productes de risc a qui només vol estalviar

La política d'oferir productes complexos i no adequats a les persones consumidores que no volen assumir riscos segueix vigent. Així ha quedat reflectit quan una associada de 65 anys d'AICEC-ADICAE va anar a diferents oficines bancàries per trobar un producte sense risc on dipositar-hi 20.000 euros.

Així, es va comprovar com **Banc Sabadell** oferia **Fons d'Inversió amb el “Sabadell Garantia Extra 19” amb un interès de fins a un 6,03% però sense explicar els riscos ni les altíssimes comissi-**

ons del producte. A més a més, com a alternativa ofereix una renda vitalícia que no es podrà rescatar sense pèrdues fins la defunció del titular, el mateix producte que ha ofert el Banco Santander quan ha conegut l'edat de l'associada.

Quan va acudir a **Caixabank** li van oferir unes obligacions subordinades, producte d'alt risc i no garantitzat. L'entitat catalana les segueix comercialitzant al mercat minorista i sense tenir en compte el perfil de la clientela ni el nivell de risc que vol assumir. Per no caure

en els paranys de la banca, vingui a AICEC-ADICAE i l'informarem de manera independent.

■ **Caixabank segueix oferint deute subordinat a perfils conservadors.**

EUROPA

Els consumidors demanen a la comissió europea una política clara en defensa dels seus interessos

■ La nova cartera creada per la CE pot ser una oportunitat per millorar l'accés a la Justícia.

La Comissió Europea representa i defensa els interessos de la Unió Europea i supervisa i aplica les seves polítiques a través de la proposició de legislació al Parlament Europeu i el Consell, gestiona el pressupost de la UE i amb el Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) fa complir la legislació comunitària. És la “guardiana” dels tractats constitutius i supervisa la política de consum promovent els interessos de les persones consumidores i garantint la seva protecció. També recolza, complementa i supervisa les polítiques estatals en matèria de consum.

La coordinació entre les dues noves carteres és crucial per evitar noves males pràctiques

Amb el nomenament dels nous comissaris s'han creat dues carteres altament rellevants per les persones consumidores. D'una banda, la d'Estabilitat Financera, Serveis Financers i Mercats de Capital. En aquest cas el lobby financer ha aconseguit posar a un dels seus homes, Jonathan Hill, com a cap de la cartera. Li exigim que els costos per mantenir l'estabilitat financera no recaiguin sobre les persones consumidores. D'altra banda, s'ha creat la cartera de Justícia, Consumidors i Igual-

tat de Gènere, amb Vera Jourová al front. Malgrat diluir l'àmbit de consum en una cartera com aquesta, pot ser una bona oportunitat per millorar l'accés a la justícia de la ciutadania a través de la implantació definitiva de les accions judicials col·lectives. La coordinació d'ambdues carteres és vital degut als fraus massius i les males pràctiques que s'han comès en l'àmbit financer.

Les demandes dels consumidors no poden esperar més!

Ara més que mai, s'han de fer efectives les demandes de les persones consumidores. A part de les anteriorment esmentades és important establir una xarxa d'alerta de seguretat financera que repliqui el model de Xarxa d'Alerta de Seguretat de Productes; harmonització de la normativa de sobreendeutament per les persones consumidores d'Europa; aprovar una regulació per acabar amb la falta de democràcia de les juntes d'accionistes de les societats cotitzades; posar límits als abusos en l'estalvi-jubilació; regular el sector de les telecomunicacions per evitar els seus sobre costos; garantir una energia a un preu no abusiu i especulatiu; i evitar que les grans cadenes de distribució manipulin els preus.

Per tant, per fer front a aquests reptes no els hi haurà de tremolar el

pols. Tanmateix, per assolir-ho és imprescindible la participació dels representants de la societat civil i les persones consumidores per contraposar-se al pensament únic i interessat d'uns quants en la formulació de polítiques i a l'esbiaixada regulació prèvia a la crisi financera.

ADICAE: representant dels consumidors financers a diversos organismes europeus

ADICAE sempre ha tingut molt present la necessitat de participar de la defensa de les persones consumidores a nivell europeu i, per això, treballa i participa en diversos organismes i institucions europees en defensa i representació dels seus interessos per donar una millor resposta als problemes comuns.

La integració europea també ha de ser en defensa de les persones consumidors. Per aquest motiu, ADICAE forma part de: l'ESMA (l'Autoritat Europea de Valors i Mercats) on Fernando Herrero forma part de l'Stakeholder Group; l'EBA (Autoritat Bancària Europea) on Javier Contreras forma part del Grup de Parts Interessades; el FSUG (Grup d'Usuaris de Serveis Financers) i la Federació Europea d'Usuaris de Serveis Financers a través de la representació de Jofre Farrés i Jorge Mora, respectivament.

La supervisió de la banca es queda curta amb el 'MUS' perquè no inclou la protecció dels consumidors

El **Mecanisme Únic de Supervisió Bancària (MUS)** és una iniciativa a priori lògica vista la ineficàcia dels bancs centrals estatals. No s'ha de confondre amb el Banc Central Europeu o l'Autoritat Bancària Europea (EBA). Les seves funcions són vetllar per la seguretat i la solidesa del sistema financer europeu, potenciar la integració i l'estabilitat financera d'Europa i assegurar una supervisió coherent. Malgrat l'avenç que suposa la seva creació, els ambiciosos objectius marcats inicialment no s'han complert i **seguirà havent-hi dèficits que dificultaran en bona mesura que la supervisió sigui eficaç i garantista.**

Segueix en mans dels estats la protecció dels consumidors; demostrada ineficient

A més a més, no s'aborda tampoc un aspecte fonamental com la protecció de les persones consumidores que clarament no s'ha garantit pels supervisors estatals després dels darrers abusos bancaris. D'aquesta manera, seran les autoritats estatals les competents en aquest aspecte. L'Associació en els darrers anys ha fet diferents aportacions perquè es vetlli d'una manera real per les persones consumidores des d'Europa. És cabdal que hi hagi una **separació dels reguladors financers** que suposi la creació d'una agència que vigilaria exclusivament l'estat comptable de les entitats i una altra que vetllaria pels drets de les persones consumidores; un sistema que, per exemple, ja s'ha implantat als Estats Units.

Les telefòniques posen fre a la fi del roaming

La fi de les tarifes d'itinerància o *roaming* havia d'arribar aquest darrer estiu tal com inicialment ho va fixar la Comissió Europea. Tanmateix, els Estats membres s'han mostrat reticents a la idea en comptes de vetllar per una mesura que afavoriria el descens de tarifes en benefici de les persones usuàries; s'han sotmès a les pressions de les companyies que miraven de no perdre beneficis.

Finalment ha acabat sent una simple reducció, de manera que l'eliminació definitiva queda fixada

per finals de 2015. **Si no s'apaga el mòbil, viatjar per Europa continua implicant afrontar sobre costos exagerats** que les companyies apliquen per trucar, rebre trucades i connectar-se a internet.

Mentre no s'elimina del tot, les companyies que operen a l'Estat espanyol han seguit l'estratègia d'oferir tarifes que permeten operar per sota dels màxims permesos però a canvi de condicions que no sempre són beneficioses per les persones usuàries. Com, per exemple, pagar una quantitat fixa cada dia que s'estigui a l'estranger.

La planificació prèvia i buscar entre les diferents ofertes són claus per evitar pagar de més

De totes maneres, és convenient planificar-se amb temps abans de viatjar perquè es pot contractar el *roaming* amb una companyia diferent de l'habitual i així, entre més oferta, trobar la que s'adeqüi més al consum de cadascú. Si no es vol cap oferta, les companyies han d'aplicar la tarifa vigent després de la reducció (per trucar 19 ct/min, per rebre trucades 5 ct/min, sms a 6 ct i navegar 20 ct/MB) i també és bo saber que hi ha un límit de 50€ a partir del qual s'atura la facturació. Per viatjar fora de la Unió Europea no hi ha regulació vigent.

■ **El roaming havia d'acabar-se aquest estiu però s'ha posposat a finals del 2015 davant la pressió de les telefòniques.**

ACTIVA'T AMB ADICAE

curs gratuït i en línia per aprendre i defensar els drets de les persones consumidores

Vols ser un agent actiu en consum?

organitza activitats formatives, accions reivindicatives, aprèn eines de comunicació...

educacionfinanciera.adicaeonline.es

Les fundacions bancàries: l'ènèsima mentida als consumidors

La constitució de les fundacions bancàries no desperta optimisme entre els consumidors. La crisi bancària ha propiciat una forma de desposseïció social de les caixes d'estalvi al convertir-se en fundacions bancàries culminant, de facto, un procés de privatització que les ha deixat en mans d'uns pocs (com La Caixa, Bankia, Banc Sabadell, Abanca entre d'altres). Grups econòmics han pres el control d'aquestes entitats socials sense, en alguns casos, necessitat d'invertir ni un euro. El resultat, doncs, ha estat una privatització radical d'aquestes fundacions mitjançant un canvi institucional adequat als interessos d'un grup de directius i amics de la casta econòmica i bancària anomenats i controlats per si mateixos i amb cap dret de representació dels consumidors i la clientela.

Es torna a cometre un dels principals fraus que van portar a les caixes a desaparèixer: suspendre qualsevol anàlisi de bon govern corporatiu amb una estructura sense control ni supervisió de ningú; i el patronat que sobre el paper s'ha autoatribuït el seu govern no pot ser més funest. Així doncs, res fa pensar que això s'utilitzi per millorar de manera prioritària i significativa la situació de molts usuaris enganyats i escanyats per aquestes entitats que, paradoxalment, segueixen existint però només com a “marca” per enganyar millor als consumidors i, en particular, als més vulnerables. Que l'aprovació de la Llei 26/2013 de caixes d'estalvis i fundacions bancàries del senyor de Guindos així com l'anterior de l'ínclita senyora Salgado (quin parell de personatges!) hagin estat possibles, que el Banc d'Espanya hagi donat el vistiplau a estatuts similars i que els governs del PP i PSOE s'hagin plegat de mans davant d'aquest nou disbarat ens dóna una idea del nivell de degeneració a què ha arribat la vida política i econòmica, sota el bipartidisme, a Espanya.

La Caixa i les fundacions bancàries

Com la resta de caixes d'estalvi, La Caixa tenia un estatut legal sense propietaris i controlat per un consell del que formaven part diferents estaments socials, inclosos representats de sindicats i, suposadament, dels impositors i clients. Sense cap mena de dubte, aquest sistema, més que dubtós per la seva pràctica fraudulenta i de manipulació de l'única representació vàlida com era la dels clients clients, no va possibilitar cap control social efectiu i sí que va permetre la corrupció generalitzada com a sistema de la que només s'ha descobert, fins ara, la punta de l'iceberg. Els directius de les caixes van ser hàbils a l'hora d'eludir aquest control i actuar com un nucli autònom a més de liderar el procés de bancarització de les antigues caixes d'estalvi contra la ciutadania, autèntica propietària moral de les caixes d'estalvi populars. Cal recordar que **Isidre Fainé va ser nomenat president de la Confederació Espanyola de Caixes d'estalvi (CECA) l'any 2010, pel govern de Zapatero i sostingut pel govern de Rajoy, des d'on ha pilotat el procés de bancarització del sistema de caixes amb els coneguts resultats de la fallida**

del sistema de caixes. De fet, La Caixa i d'altres, portaven anys preparant-se per la privatització i van crear una filial, Crítèria, que operava en els mercats financers a la qual es van agrupar bona part de les filials del grup.

“El que s'ha creat, amb aquesta fórmula, és un nou tipus de ‘propietaris’ sense capital, però que a la pràctica tenen o poden tenir el control del banc”

El mecanisme que ha permès un salt endavant en aquesta privatització ha estat la creació de les fundacions bancàries. En el cas de Caixa-Bank, aparentment propietat de l'obra social, sota l'eslògan “L'ànima de la Caixa” utilitzat per l'entitat, va traspassar la seva participació del 58,91% de CaixaBank a Crítèria. D'aquesta manera, la Fundació Bancària ha passat a ostentar la seva participació a CaixaBank a través del holding Crítèria. **Un procés de bancarització fet a esqueses dels interessos dels consumidors que va ser possible per les emissions de participacions preferents i deute subordinat que van**

capitalitzar CaixaBank situant-la a la cúspide del sistema bancari espanyol; capitalització feta pels consumidors d'arreu de l'Estat que afortunadament van poder recuperar els seus estalvis gràcies a la intervenció eficaç de defensa dels seus drets realitzada per ADICAE. El que s'ha creat amb aquesta fórmula de fundació bancària és un nou tipus de "propietaris" sense capital, però que a la pràctica tenen o poden tenir el control del banc. Per poder-ho comprovar, només cal veure els noms dels dirigents del patronat de la Fundació, el seu òrgan de govern, designats a dit (per què i per qui?) molt lluny d'establir-se per un sistema mínimament representatiu i democràtic.

La fundació, a més de posseir el control del capital del holding Crítèria i de Caixa Bank, té al seu càrrec la gestió de l'obra social. Administra diverses activitats on trobem entre les més vistoses i propagandístiques (els Caixa Fòrum) i les menys vistoses però socialment rellevants (les polítiques socials). A Catalunya, en la mesura que s'ha reduït la despesa pública social s'ha apel·lat a la Caixa per realitzar una política més activa. I resulta palpable que allí on intervé imposa els seus propis criteris, produint l'efecte que part de les polítiques socials, lluny d'estar dissenyades a partir d'un debat social obert, s'orienten per allò que decideixen els tecnòcrates de la Fundació la Caixa.

El lamentable cas de Caixa Catalunya

Un altre cas important, pel volum de negoci que representava a Catalunya, ha estat el de l'antiga Caixa Catalunya. Narcís Serra va conduir l'antiga entitat barcelonina a una política suïcida en el mercat immobiliari i a la captació de fons propis que van provocar, entre d'altres, l'estafa de participacions preferents i deute subordinat a centenars de milers de clients. La "Fundació Catalunya – La Pedrera" va servir per arruïnar l'antiga obra social de les antigues caixes (Caixa Catalunya, Tarragona i Manresa), que es van fusionar sota el nom de Catalunya Caixa, i que van realitzar les operacions financers a través de Catalunya Banc fins que va ser naci-

onalitzar. El desembre de 2012, Catalunya Caixa es va donar de baixa com a caixa d'estalvis i es va constituir com a fundació de caràcter especial seguint la legislació catalana al dictat de la legislació espanyola. **L'entitat es va desprendre de l'obra social per ser nacionalitzada i posteriorment privatitzada.** Després de tots els danys creats, un rescat de més de 12.000 milions d'euros públics, l'entitat va acabar sent malvenuda al BBVA que només es responsabilitzarà dels seus beneficis i no té cap responsabilitat sobre l'obra social.

La fi de l'obra social i de les caixes d'estalvi

Les obres socials de la resta de caixes d'estalvi catalanes com el cas de Caixa Laietana, absorbida per Bankia, o Caixa Manlleu, Terrassa i Sabadell que es van fusionar sota el paraigua d'UNNIM i finalment absorbides també pel BBVA, o Caixa Penedès primer al grup BMN i posteriorment al Banc Sabadell gairebé han desaparegut. Transformades en

bancs, han enterrat la seva filosofia social i territorial, sota el control d'aquests mateixos governs corporatius que ens han portat fins aquí, amb la connivència dels reguladors i supervisors. La gestió de la seva obra social també ha passat en mans de fundacions privades de dubtosa funcionalitat.

La instrumentalització de l'obra social i el seu declivi són preocupants. **La millora de l'eficiència, l'especialització més gran en els serveis oferts i la recerca de noves fonts de finançament, alternatives a les aportacions de les entitats bancàries, són reptes que han marcat i seguiran marcant la realitat de la gestió i el futur d'una obra social** que és utilitzada per les entitats per desenfocar el debat de fons: les caixes d'estalvis han desaparegut, víctimes de governs corporatius absolutament irracionals, de males pràctiques bancàries que, entre altres coses, han volatilitzat l'estalvi de centenars de milers de ciutadans i han sotmès al sobreendeutament a milions de famílies.

La comissió de caixes del Parlament conclou en la línia de les aportacions d'AICEC-ADICAE però no es prou crítica

El Parlament de Catalunya va portar a la Fiscalia de l'Estat les compareixences, documentació i conclusions de la omissió de Caixes. Tal com va explicar AICEC-ADICAE quan hi va comparèixer el passat desembre, **el text reconeix l'estafa en la comercialització de les preferents, la mala gestió dels directius de les entitats i la manca de control i supervisió de la seva activitat per part d'organismes com el Banc d'Espanya o la Comissió Nacional del Mercat de Valors.** No obstant això, **la crítica no és ferma amb el que la Generalitat podia haver fet a través del Codi de Consum de Catalunya i no reconeix la perversió dels arbitratges a les preferents.** El text també cita la necessitat d'una llei de segona oportunitat per frenar les execucions hipotecàries però cal recordar que la proposta

de l'Associació per regular les clàusules sòl, causa de molts dels impagaments, va ser rebutjada en la regulació del Codi de Consum de Catalunya. A més, no és prou ferm en l'exigència de responsabilitat penal.

ADICAE està personada com a acusació popular i particular en les querelles contra Bankia -resultat de la fusió de Caja Madrid, Bancaixa, Caja de Canarias, Caixa Laietana, Caixa de la Rioja, Caja Ávila i Caja Segovia-, **Caja Castilla La Mancha** -fusió amb Cajasur-, **CAM** -absorbida per Banc Sabadell-, **Novagalicia Banc** -Caixa Galícia i Caixanova- i **Catalunya Caixa** -Caixa Catalunya, Caixa Manresa i Caixa Tarragona-, contra la qual a més va iniciar la nostra Associació el procés judicial.

HIPOTEQUES

El fracàs de la legislació hipotecària fa necessari un procés concursal específic per als consumidors

A Catalunya les execucions hipotecàries han crescut el 18% respecte a l'any passat i es reitera la necessitat de posar solució a aquest drama des de l'àmbit judicial i legislatiu. ADICAE proposa al Congrés mesures que evitarien als deutors ser condemnats a un deute perpetu i inassumible.

■ El president d'ADICAE, Manuel Pardos, en un dels fòrums hipotecaris impulsats per l'Associació.

Dos anys després del primer “decret De Guindos” el ritme d'execucions hipotecàries no només no s'ha aturat sinó que ha augmentat; dels 8.805 processos iniciats durant el primer semestre de 2013 a Catalunya s'ha passat als 10.387 registrats en el mateix període d'enguany, segons l'estadística presentada a principis d'octubre pel Consell General del Poder Judicial (CGPJ). Al conjunt de l'estat la xifra s'eleva als 21.178 casos.

El model de segona oportunitat evitaria la pèrdua de l'habitatge i, en cas de succeir, permetria la reestructuració del deute

ADICAE va traslladar als membres de la Comissió d'Economia del Congrés dels Diputats una proposta, actualment en tràmit, per a la inclusió d'un mecanisme específic per a persones consumidores a través d'una

disposició addicional en la tramitació del Projecte de Llei de mesures urgents en matèria concursal. La proposta prioritza que s'eviti la pèrdua de l'habitatge i que, en cas que això passi, es pugui reestructurar el deute de la persona afectada per tal que no sigui de per vida i s'eviti l'exclusió social i financera que això genera. Aquest model de “segona oportunitat” o “fresh start” existeix, amb algunes diferències entre cada cas, en alguns països d'Europa i als Estats Units.

A grans trets, permetria establir un pla de pagaments específic o, en cas de denegar-se, obrir una fase de liquidació on no es poguessin retenir quantitats indispensables per la subsistència del deutor i no es reclamesin altres deutes un cop finalitzada. ADICAE seguirà el procés de ben a prop i exigirà, un cop més, l'aprovació d'aquestes mesures.

Indignant paper de la Justícia en la macrodemanda de sòl D'ADICAE

ADICAE té interposada una demanda col·lectiva contra 101 entitats financeres on reclama la nul·litat per abusivitat de les clàusules sòl. Quatre anys després de la interposició de la demanda, que agrupa a més de 12.000 famílies, i de les múltiples traves processals sofertes, el passat mes de juliol es va celebrar la primera vista de les mesures cautelars en què ADICAE demanava que es deixés sense efecte aquesta clàusula. Tanmateix, la jutgessa, afavorint clarament els interessos de la banca que pretén que aquest judici no s'acabi celebrant, va suspendre la vista malgrat els requeriments de l'Associació.

La banca posa pals a la roda per l'exercici de l'acció col·lectiva

Encara que l'acció col·lectiva està prevista al nostre ordenament i que la Unió Europea hagi adoptat mesures per enfortir-la, no es compleix amb la legalitat i la banca i alguns jutges no volen acceptar la seva regulació. Les peticions de l'Associació eren lògiques i de justícia en tant que el Tribunal Suprem ha declarat nul·la la clàusula sòl i diverses Audiències Provincials no només les han declarat nul·les sinó que han aprovat el rescabament de les quantitats pagades de més pels usuaris utilitzades per la banca per engreixar els seus balanços i maximitzar els seus beneficis.

Mentrestant, la banca segueix fent ofertes obscures gens beneficioses pels interessos dels afectats, uns 800.000 a Catalunya, per intentar que desisteixin de les seves accions judicials. La mobilització dels afectats davant aquesta situació indignant és imprescindible per resoldre el cas.

Contacta'ns a través del correu-e aicec@adicae.net i organitza't a través dels comitès d'AICEC-ADICAE!

FRAU FILATÈLIC

La mobilització dels afectats fa avançar cap a la solució del cas

Solució política JA!

Malgrat les victòries judicials de dubtosa efectivitat en el camí de la recuperació dels estalvis de les persones afectades, ADICAE reclama una solució política. Han estat múltiples les promeses polítiques incomplertes i la lentitud de la justícia és imperdonable. La solució política plantejada suma ja el suport de 14 parlaments autonòmics i Ceuta. Aquesta solució raonable, viable i justa consisteix en fer que l'ICO adquireixi els drets de crèdit reconeguts a les persones consumidores en els procediments concursals per recuperar així els seus estalvis. Mobilització i unitat són claus per una solució definitiva!

■ Concentració el maig a la Delegació del Govern a Catalunya.

A principis d'octubre, el Jutjat Mercantil número 6 de Madrid va condemnar tres dels principals administradors d'Afinza a fer-se càrrec de 1.825 milions d'euros del forat que deuen als creditors i els va inhabilitar per a la gestió de béns durant 15 anys. Pocs dies després, el jutge de l'Audiència Nacional Pablo Ruz processava 32 responsables de Fórum Filatèlic responsables de l'estafa massiva de 3.702 milions d'euros.

Ja fa més de vuit anys que el cas Fórum, Afinza, Arte y Naturaleza, una de les majors estafes a l'estalvi de

la història, va evidenciar la connivència de les institucions públiques amb la seva activitat financera així com la inoperància dels organismes supervisors. Ara, la sentència d'Afinza basa la condemna amb la incorrecta comptabilització de les quantitats entregades pels clients en virtut dels contractes filatèlics (s'ometia dels comptes el compromís futur de restituir aquestes quantitats) així com en la sobrevaloració dels segells.

Es reconeix el mecanisme "defraudatori piramidal"

En el cas de Fórum, es reconeix que era econòmicament inviable des del seu origen i que els clients van pagar pels segells uns preus fixats unilateralment per l'empresa a un preu molt superior als que podien aconseguir en el mercat filatèlic. Per amagar aquesta situació els responsables de Fórum van desenvolupar un mecanisme "defraudatori piramidal". Eren les aportacions dels nous clients les que servien per pagar les desinversions i rendibilitats dels antics, als quals feien creure que les rendibilitats abonades eren fruit de la revalorització dels segells.

**segueix-nos
a les xarxes
socials!**

/AICEC

@AicecAdicae

i ajuda'ns a difondre
les nostres reivindicacions!

SUBMINISTRAMENTS

La reforma elèctrica no elimina incerteses ni frena l'augment del preu de la llum

La nova llei del sistema elèctric i l'elevat preu de la factura elèctrica són els darrers episodis d'una història que s'està escrivint en perjudici de les persones consumidores i a favor de l'oligopoli de les empreses elèctriques. Amb les darreres passes es podria haver aprofitat per fer més just el sistema. Tanmateix, s'ha preferit fer front al dèficit de tarifa, producte de la diferència entre els ingressos procedents de les persones consumidores i el cost de la producció de l'energia (preus fixats per l'administració).

Davant aquesta situació, AICEC-ADICAE ha trobat a faltar una auditoria que aclareixi quina part del dèficit tarifari, situat actualment al voltant dels 30.000 milions d'euros, és legítima. A més, la nova llei no estableix un mecanisme que fixi un preu just del subministrament elèctric i no té cap mirament per la situació socioeconòmica que travessa la població. És per això que

■ La part fixa regulada implica un preu elevat per la potència contractada independentment del consum, però es pot canviar.

L'Associació demana la retirada de la llei per elaborar-ne una que no només tingui en compte els interessos de les empreses elèctriques.

L'estalvi és possible tot i la variabilitat dels preus

La població catalana segueix en situació d'incertesa davant el preu de l'electricitat. El nou sistema garanteix un preu per cada hora, al·ludint que així aquest serà més ajustat al cost de la producció, però la realitat acaba sent que el preu no para de pujar. A aquesta incertesa, se li suma

que als nous preus s'ha regulat una part fixa que fa referència a la potència contractada. Com a conseqüència, es paga un preu elevat per aquesta part, sigui quin sigui el seu consum.

Per últim, una altra de les situacions habituals i preocupants és la manca d'informació sobre l'existència d'un mercat regulat i un de liberalitzat i el profit que hi treuen els grans oligopolis, sense informar de manera clara, senzilla i entenedora. Tot i això, les alternatives per escollir i estalviar existeixen i es poden conèixer amb informació independent a les empreses elèctriques.

CONSUM GENERAL

La situació socioeconòmica actual, amb un descens del 3,5% dels ingressos, ens ha portat a ser motor del canvi cap a un model de consum més just i equilibrat, amb una actitud més crítica i reflexiva a l'hora de gastar. L'arribada del Nadal, període que normalment comporta despeses extraordinàries, és un bon moment per pensar en alternatives.

Els models d'intercanvi, l'ús compartit, la permuta o el lloguer d'objectes i serveis són les línies que defineixen el consum col·laboratiu.

El consum col·laboratiu ofereix alternatives per encarar el Nadal

Aquest model, potenciat per les xarxes socials i les plataformes d'igual a igual (P2P), posa l'èmfasi en fugir del consum individualitzat i prioritzar l'estalvi, la solidaritat, el respecte pel medi ambient, l'impacte social sostenible i el bé comú.

Si es té en compte que el consum és "fer servir" i no pas "tenir" se'ns obre un gran ventall d'opcions pel període nadalenc de cara als regals i les compres (intercanvi o compres de segona mà com al portal

creciclando.com per roba i joguines), per si ens hem de desplaçar (com per exemple *socialcar.com* per compartir o llogar vehicle entre particulars), o si volem viatjar (*airbnb.es* permet llogar cases o habitacions entre persones), entre altres àmbits. Al web *www.consumocolaborativo.com/directorio-de-proyectos* s'hi poden trobar aquestes i moltes altres opcions. I tot això no només per Nadal; el consum col·laboratiu no és una moda passatgera sinó un model creixent que contribueix al canvi social i econòmic.

La presència d'AICEC-ADICAE segueix creixent al territori

Amb l'objectiu d'apropar l'activitat d'informació i orientació a la ciutadania així com enfortir l'organització, AICEC-ADICAE va signar a principis d'octubre un conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Girona que li permetrà l'ús de l'espai de l'OMIC de Girona (c/ dels Ciutadans, 2-4) per atendre els problemes dels usuaris de serveis financers de manera independent a la informació que ofereixen les entitats financeres.

Ímpuls de la defensa dels drets dels consumidors gironins

Al llarg dels darrers anys l'Associació ha tingut una presència creixent a les Comarques Gironines a través d'activitats formatives, d'informació i prevenció. Ara, aquest espai físic permetrà reforçar la tasca i donar-hi l'impuls necessari i s'uneix a les Seus de Barcelona i Tarragona. Pròximament, l'Associació també obrirà un punt d'informació a Lleida.

■ Signatura del conveni entre Carles Puigdemont i Jordi Tarruella.

Pots contactar amb l'oficina de Girona a través del correu electrònic girona@adicae.net o de forma presencial cada divendres de 9h a 13h. Recorda que també ens pots trobar a Barcelona (c/ Creu dels Molers, 13) de dilluns a divendres de 10h a 13h i de 17h a 19h o a través del correu electrònic aicec@adicae.net. A Tarragona (Hotel d'Entitats - c/ Pons d'Icart, s/n, 6a planta 6è despatx) ens trobaràs els dilluns de 10 a 14h i de 15.30h a 17.30h i els dijous de 10h a 14h i de 15.30h a 16.30h o a través del correu-e tarragona@adicae.net.

AICEC-ADICAE arrela als municipis amb els grups locals

■ El grup local de Sabadell.

Les persones associades d'un mateix municipi, independentment del seu cas concret, s'asseuen en una mateixa taula per enfortir els lligams de solidaritat des del nivell més proper, el municipi propi. Així, els grups locals mantenen contactes amb els càrrecs públics i institucionals per traslladar les reivindicacions de

les persones consumidores, organitzen **activitats formatives** i de debat, **mobilitzacions** i col·laboren amb **altres col·lectius**. La participació de les persones associades és un tret que forma part de l'essència d'AICEC-ADICAE en tant que necessària per a estendre la consciència de la ciutadania sobre els seus drets com a persones consumidores. Els grups de Barcelona, Granollers, l'Hospitalet de Llobregat, Sabadell, Terrassa, Reus i Tarragona ja estan en marxa.

Si vols sumar-t'hi o engegar-ne un al teu municipi no dubtis en contactar amb l'Associació!

Participa a les activitats de formació i informació d'AICEC-ADICAE

En un moment com l'actual on els augments als preus dels subministraments bàsics són constants i les entitats financeres aprofiten fins a l'últim recurs per a esgarrapar diners a les persones consumidores, entre altres injustícies, la resposta ciutadana ha de passar més que mai per conèixer bé els seus drets i reclamar-los quan no es compleixin.

AICEC-ADICAE aposta fermament per la informació i la formació com a eina essencial de prevenció. Aquests mesos vinents hi ha programades diferents xerrades, tant a les seus de l'Associació a Barcelona i Tarragona com arreu del territori, que abasten diferents temes.

Dels **productes d'estalvi-inversió** aprendrem què cal tenir en compte per valorar si ens convenen o no, les seves característiques i els seus riscos. També dins l'àmbit financer les **comissions** segueixen sent una de les fonts d'injustícies, per això en parlarem per saber quines estan mal cobrades i com reclamar.

A més a més, quan **el preu de la llum** no para d'augmentar i varia la forma de la factura també prestarem atenció al sistema elèctric i com estalviar. Com reclamar en **assegurances**, els mecanismes de **compra a distància** i la seva seguretat per evitar frau així com els abusos a l'àmbit de les telecomunicacions seran altres dels temes que es tractaran.

Pots consultar totes les xerrades actualitzades a l'agenda del web www.aicec.adicae.net. No t'ho perdis!

Associa't i lluita per aconseguir canvis globals

Contacta amb nosaltres a través del correu-e aicec@adicae.net i forma part d'un moviment de consumidors crític, responsable i solidari!

Ja fa temps que **ha arribat l'hora de dir prou davant els abusos de la banca i de les grans empreses**. A AICEC-ADICAE ens posem dempeus per la defensa dels nostres drets en els serveis bancaris i financers així com en els grans temes del consum (subministraments bàsics, telecomunicacions i transports) que cada vegada tenen més importància en el pressupost familiar.

Diferents maneres de dir la teva

La teva participació és imprescindible per sumar forces pel canvi i ho pots fer de moltes maneres. Pots

dir la teva i formar part dels **comitès** de cada cas col·lectiu que s'organitzen per definir les línies d'actuació i solució. També, els **grups locals** als municipis ajunten persones inquietes per organitzar activitats i accions a l'àmbit local. Així també, pots participar de la **definició de les activitats** que duu a terme l'Associació així com de l'ampli ventall de **xerrades, jornades i simposis** on s'aprofundeix sobre temes concrets en experts sobre la matèria. Els **òrgans de govern de l'Associació** estan formats per les persones associades, així que també pots formar-ne part per dir la teva.

■ La convenció celebrada en el 'Dia del Consumidor' d'enguany va servir per debatre línies de treball de l'Associació.

■ AICEC-ADICAE forma part del CPCC

Per les organitzacions socials com la nostra és important unificar esforços i crear sinergies a través de l'establiment d'**aliances amb altres actors socials per complementar els nostres àmbits d'actuació i col·laborar en l'assoliment dels nostres objectius**, molts cops, compartits. És per això que des d'AICEC-ADICAE, per exemple, col·laborem amb el pro-

El treball en xarxa d'AICEC-ADICAE

grama d'Educació Financera a les **Escoles de Catalunya** un projecte que té per objectiu oferir a les escoles la possibilitat d'impartir educació financera bàsica als alumnes de 4t d'ESO. També formem part de la **Taula sobre la Pobresa Energètica** on treballem conjuntament amb el tercer sector social en la recerca de mesures eficients que resolguin aquesta problemàtica i de la **Plataforma pel Dret a un Habitatge Digne** on estem duent a terme una campanya per la creació d'un fons social d'habitatge, entre d'altres.

Així també, representem els legítims interessos de les persones consumidores des del **Consell de les Persones Consumidores de Catalunya** així com del **Consell Municipal de Consum de Barcelona**.

Si formes part d'un col·lectiu organitzat i n'estàs interessat, no dubtis en contactar amb nosaltres a través del correu-e aicec@adicae.net per treballar conjuntament i col·laborar!

ASSOCIA'T

PER SER MÉS FORT DAVANT
LES GRANS EMPRESES I ELS BANCs!

persones consumidores crítiques, responsables i solidàries

AICEC.ADICAE.NET

Trobem respostes

- És obligatori contractar una assegurança de vida amb la hipoteca?

No. Els bancs imposen la contractació d'assegurances de la llar o de vida, plans de pensions i targetes per a contractar una hipoteca. **Normativa en mà, només és obligatori que el consumidor contracti una assegurança d'incendis** (producte diferent a l'assegurança multirisc de la llar que acostumen a oferir o recomanar les entitats). Com ha destacat

el Tribunal de Defensa de la Competència, en cap cas cal contractar-les amb la mateixa entitat. Sí que és cert que, moltes vegades, **aquests productes vinculats s'acompanyen de reduccions en el tipus d'interès**. En aquests casos és recomanable fer un balanç del cost que suposa contractar-los en funció de la rebaixa que impliquen a la quota hipotecària.

- En números vermells: em poden cobrar una comissió de 30 euros en concepte de reclamació per descobert?

Aquesta comissió **només es pot cobrar si es compleixen els requisits normatius** per poder-ho fer. Aquests requisits són, més enllà de sortir redactada al document contractual, respondre a una **reclamació formal d'aquests números vermells**, de tal manera que quedi acreditada l'existència específica de gestions per part de l'entitat cap al client i que en cap

cas es doni un automatisme en la seva aplicació. A més, **no pot cobrar-se més d'una vegada per la reclamació** d'un mateix descobert i no es poden aplicar tarifes percentuals. Així doncs, aquesta comissió és segurament reclamable en la majoria dels casos, donat que s'acostuma a cobrar de manera automàtica i sense que les entitats facin cap tipus de gestió específica.

gent d'AICEC-ADICAE

Jose Luis Andrés Yebra
Membre de la Junta Directiva

Per desenvolupar la seva activitat, AICEC-ADICAE es basa en bona part en la labor de diferents membres que hi col·laboren voluntàriament. Jo sóc un d'ells. Em vaig afiliar fa ja més de dos anys motivat, suposo que com gairebé tots els socis i sòcies, per la necessitat de trobar ajuda en haver sofert un frau bancari. Però, a més d'ocupar-me de la resolució del meu cas, en conèixer la possibilitat de col·laborar amb l'associació em vaig informar sobre les diferents accions que es podien realitzar.

N'hi havia i continua havent-hi per a tots els gustos i aptituds. Es pot ajudar en l'organització dels diferents actes i jornades temàtiques, en tasques de difusió d'informació, en l'organització i desenvolupament de manifestacions i altres accions reivindicatives, etc. Després de rebre de l'associació la corresponent formació, també es pot col·laborar en altres accions de defensa dels consumidors com la negociació amb les institucions o l'arbitratge per a la resolució extrajudicial de conflictes. Només cal animar-se a fer-ho!

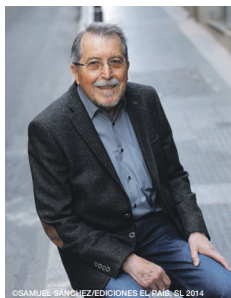
Consum i cultura

El curtmetratge **Lobos** de la productora malaguenya Niños Cabra, estrenat aquest any i d'accés lliure a youtube, parla dels fraus comesos per la banca en els darrers anys. En aquest cas, el focus no se situa en les persones estafades sinó en els mateixos directius i treballadors. Una reunió interna ens ensenya la descarnada dinàmica de funcionament d'un banc.

El cas fictici d'**ACE BANK**, nom imaginari, és un reportatge fruit d'un experiment realitzat a Brussel·les el 2006 amb l'aparició d'un banc nou que treia pit d'invertir en sectors com l'armamentístic o el petrolier. Les reaccions de la gent en ser preguntada són bons elements de reflexió sobre l'ètica de la banca i de la ciutadania. També es pot veure lliurement a youtube subtitulat en castellà.

Com els lobbies financers pressionen en les democràcies

Autor, entre altres llibres, de *Los lobbies financieros, tentáculos del poder*. Clau Intel·lectual (2013)

Juan Hdez. Vigueras

L'Associació Espanyola de Banca va guanyar la **batalla per la modificació de la legislació hipotecària** davant les normes més justes que promovien alguns jutges degans i les organitzacions ciutadanes. Experts de les asseguradores Aviva, Mapfre i Unespa, la seva patronal, van ser cridats pel Govern central per estudiar **el sistema de pensions** i la nova legislació promou indirectament els plans de pensions privats. El rei Juan Carlos i el president del Govern central es van reunir amb els màxims directius de l'Institut de Finances Internacionals, el principal *lobby* financer mundial amb seu a Washington per **dissenyar la conversió de les caixes d'estalvi en bancs**. Són **tres exemples vius de com actuen al nostre país els lobbies que defensen els interessos bancaris i financers**.

La influència o pressió que **exerceix qualsevol lobby o grup d'interès és directament proporcional al poder que representa**. Sigui pels recursos dels quals disposa, pel seu pes en l'opinió pública, per la capacitat de la mobilització ciutadana, per la rellevància social que tinguin els interessos que defensa i dels recursos que disposin els qui exerceixin les activitats de *lobby*, siguin econòmics, organitzatius o intel·lectuals.

“Els lobbies financers tenen un abast difícilment comparable al que puguin tenir altres grups d'interès perquè acumulen mitjans de tot tipus i estan connectats internacionalment”

Per tot això, els grups financers tenen un abast difícilment comparable al que pugui tenir qualsevol altre grup d'interès encara que sigui també d'abast mundial. Els *lobbies* que serveixen a la banca o als grups financers acumulen mitjans de tot tipus (diners, coneixement expert, vinculacions socials, etc.) superiors als dels governs. A més, estan connectats a nivell internacional perquè els mercats financers són globals. També,

en la mesura en què s'ha liberalitzat l'activitat financera i s'han eliminat els controls i la supervisió estatal que sempre ha exercit el poder polític sobre la banca (enfront de la llibertat d'innovació i de creació de nous productes per a l'estalvi) el ciutadà queda sovint indefens, sense la desitjable protecció de l'Estat.

La influència dels llobbistes a la Unió Europea

A la UE els lobbies financers tenen un pes específic en l'elaboració de les directives bancàries i financeres. Dels 30.000 *lobbistes* que ronden per Brussel·les, s'estima que entre 700 i 2.000 són professionals **altament qualificats dels grans bancs** com Goldman Sachs o Deutsche Bank que, com a experts, participen en els comitès de la Comissió europea pels estudis i informes previs a les decisions plasmades a les directives que, aprovades pel Consell de caps d'Estat i de govern, són tramitades als Parlaments sense cap mena de debat i es converteixen en lleis nacionals. És per aquest motiu que, gairebé sempre, els interessos ciutadans queden relegats davant els interessos dels grans grups financers. Per tant, és urgent que hi hagi una ciutadania activa, informada, crítica i més organitzada per a la defensa dels seus interessos en matèria de gestió dels diners.

Escaneja el codi QR per llegir la versió extensa de l'article.

ON SOM?

BARCELONA. C/ Creu dels Molers, 13.
93 342 50 44

TARRAGONA. Hotel d'Entitats (C/Pons d'Icart
s/n, 6a planta, Edifici la Pedrera C.P.: 43004.
685 919 241

GIRONA. C/ dels Ciutadans, 2-4
685 919 244

Publicació elaborada
amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Agència Catalana del Consum